VALUTAAFFÄRER

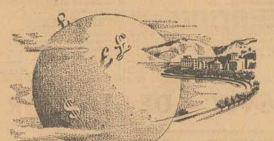

STOCKHOLMS ENSKILDA BANK
AKTIEBOLAG

†

Vår kära gamle Far
CARL ERIK PETTERSSON
född den 18 Maj 1862
insomnade stilla och lugnt Fredagen den 2 Augusti 1946.
Djupt sörjd och i tacksamt minne bevarad.
OLGA
VILHELM och AGNES

Ett strävsamt liv har slocknat ut, en flitig hand har somnat. Din arbetstid har nått sitt slut, Ditt trötta huvud somnat.

Jordfästningen äger rum Torsdagen den 8 Augusti kl. 15 i Trons kapell.

†

Vår kära mor och mormor
Gerda Thorell
född Hultström
har stilla avlidit den 4/8 1946 i en ålder av 61 år,
sörjd och saknad av oss, barnbarn och syskon.
GULL och ERIK CEDERBERG
Herren är min Herde, mig skall intet fattas.

Jordfästningen äger rum i Norra krematoriet Tisdagen den 10 Augusti kl. 17.

†

Vår kära lilla pappa
f. d. MASKINISTEN
GUSTAV RINGNELL
* 14 Augusti 1877
har i dag lämnat oss.
I vår sorg deltagen övrig släkt och många goda vänner.
Flyttade den 3 Augusti 1946.
BARNEN
Barnbarn Barnbarnbarn

Gunde väg i dunkel ofta går.
Han själv vill lära oss förstå
de vägar Han oss för.

Jordfästningen äger rum Söndagen den 11 Augusti 1946 kl. 2 e. m. i Bromma kyrka, där samling sker och ditt event. blommor kunna sändas före kl. 1 e. m.

†

Vår innerligt älskade Make och Far
TAPETSERARMÄSTAREN
GUSTAF A. T. WALLMAN
född den 31 Januari 1888
avled efter en kort tids sjukdom på S:t Eriks sjukhus Söndagen den 4 Augusti. Djupt sörjd och i tacksamt minne bevarad av oss, syster, övriga släktingar och många vänner.
BERTHA
NILS-GUSTAF MARIANNE
Kerstin

Jordfästningen äger rum Måndagen den 12 Augusti kl. 3 e. m. i Trons kapell, Skogskrematoriet, dit ev. blommor kunna sändas före kl. 2.

†

Vår kära lilla Mamma
EMMA KRISTINA WEMAN
född den 26 September 1863
lämnade oss i dag, djupt sörjd och i ljusaste minne bevarad av oss, släkt, vänner och församlingsmedlemmar i Immanuelskyrkan.
Stockholm den 5 Augusti 1946.
GUSTAF och OLGA
RIGMOR
KARL-ERIK
SVEN och ELLA

Jordfästningen äger rum Fredagen den 9 Augusti 1946 kl. 3 e. m. i Uppståndelsekapellet, Skogskyrkogården, dit urnen, blommor kunna sändas före kl. 2.

†

Vår innerligt älskade lilla-syster
Judit (Juttan)
Anna Helena Schmidt
född Söderqvist
född 28/5 1893
död 4/8 1946
djupt sörjd och saknad av oss, släktingar, många vänner, chefer, arbetskamrater och bottaksmästare.
Aleksö. Saknad.
Stockholm den 5 Augusti 1946.
SIGNE VIDA
Sv. Ps. 527.

Jordfästningen äger rum Tisdagen den 13 Augusti kl. 17 i Norra krematoriet, dit ev. blommor kunna sändas före kl. 16.

För all visad vänlighet vid min kära
ELLENS
och vår kära moders sjukdom, för allt visat deltagande vid hennes bortgång och för den rika blomsterglöd som skänkts till hennes bår bedja vi härmed få framföra vårt innerligt, djupt kända tack.
Alvesta, Stockholm och Malmö den 4 Augusti 1946.
ALBERT ZADIG
BARNEN

†

Vår kära Mamma och Svärmor
AUGUSTA ZETTERSTRÖM
lämnade oss i dag, innerligt sörjd av oss, syskon, övrig släkt och vänner.
Sundbyberg den 4 Augusti 1946.
ESTER och OSCAR

Jordfästningen äger rum Söndagen den 11 Augusti kl. 2 e. m. i Norra krematoriet, dit ev. blommor kunna sändas före kl. 1 e. m.

HEDRA DE DÖDA
med blommor

D·N
6/8 1946

Den ryska avtalsekvationen

Handeln är liktydig med förbindelser av alla slag, inte bara så att varor flyttas fram och åter över gränserna, utan genom det samråd och den förhandling mellan köpare och säljare, mellan producenterna i det ena landet och förmedlarna till konsumtionen i det andra som fordras för att avsluta och genomföra affärer. Det stora intresset i Sverige för en god handelsordning mellan vårt land och Sovjetunionen är direkt förbundet med denna handelns egenskap att bryta isolering. Inte minst av den anledningen blev det en besvikelse att förberedelserna för ett handelsavtal mellan Sverige och Sovjetunionen utfördes så bristfälligt att en tidsödande och i viss mån onödig omarbetning blivit nödvändig.

Huvudskälet till denna felorientering är att regeringen och dess olika organ under utövning av den ekonomiska diktatur vilken mer eller mindre välkommen följt kriget åt förlorat det sinne för verklighet och proportioner som enskilda företag brukar visa när de ger sig in i stora affärer. Det tryska avtalsfallet är sålunda inte någon enstaka företeelse, utan det är ett led bland andra — om också i ovanligt stor skala — i den statliga utrikeshandel som håller på att göra efterkrigsekonomin ännu mer insnörd än krigstidens. Ett ständigt återkommande drag i dessa statliga affärer är ävlan att vårt land skall verka stort nog i sällskap med de stora, inte genom vakthållning om våra intressen, utan genom den flothet med vilken våra tillgångar ställs till förfogande i alla vidersträcktheter. Ett av de senaste karaktäristiska exemplen är den värdighet varmed våra myndigheter månar om sin lösart att de under Washingtonförhandlingarna skänkt bort några tiotal miljoner kronor till krigshärjade länder, i stället för att öppet vidgå att det befunnits nödvändigt att låta tulla oss på en del av de infrusna fordringarna i Amerika.

Vad nu särskilt angår förhandlingarna med Ryssland har den nuvarande regeringen kunnat ursäkta sig med att den blint kört vidare i de felaktiga spår som plöjts upp under krigets avslutningsskede, under bifall av den dåvarande samlingsregeringen och i viss mån med industriföretagen som pådrivare. När det ansåga angeläget att den genom den tyska Nordsjöspärren avbrutna handeln med västerns demokratier togs upp igen så fort som möjligt efter kriget förefaller det dock inte ha varit behövligt att omedelbart kompensera denna självfallna åtgärd med anbud i miljardskala till Ryssland, med vilket land vi under flera årtionden blott haft spridda affärer i tämligen blygsam omfattning och där vi under hela mellankrigstiden av naturligt skäl inte lyckades återfå den marknad eller de företagsintressen som vi hade före 1914. Både myndigheter och företag ryckte emellertid med av föreställningen att vi borde kunna överta en del av det bortfallande Tysklands plats i affärerna med Ryssland och att vi där skulle få ersättning för tills vidare krympta exportmöjligheter åt annat håll, men i all synnerhet trygga tillförseln av produktionsförnödenheter, i främsta rummet fossilt bränsle. Några förhandlingar som kunde ge besked huruvida dessa svenska förutsättningar för jättehandel med Ryssland också kunde infrias kom dock inte till stånd vare sig under krigets slutskede eller de första efterkrigsmånaderna. Endast så mycket blev klart att den i det svenska utkastet förutsedda fasta samordningen mellan kreditbelopp, export- och importprestationer ej godtogs av den ryska regeringen. När samtidigt den svenska produktionsförmågan helt togs i anspråk för export åt andra håll och för inhemska behov borde den mest närliggande åtgärden ha varit att rätta de fortsatta förhandlingarna med Ryssland efter det ändrade läget.

Det är denna justering som nu sent omsider blivit av, som det förefaller till stor del tack vare den offentliga debatten om avtalsfrågan. I denna diskussion har det kommit fram och inte kunnat motsägas att den nuvarande regeringen inte bara fullföljt utfästelsen om en svensk miljardkredit sedan den ursprungliga planens förutsättningar fallit bort, utan också släppt några viktiga betingelser som samlingsregeringen och industrin på sin tid räknade med. Under de förhandlingar som förts i år har regeringen sålunda erbjudit sig att lämna hela miljarden i statskredit med helt avstående från exportörernas självrisk, och vidare har den avstuka exportprestationen höjts från två till tre gånger den ryska under avtalstiden. Därmed kom man emellertid över gränsen för de svenska företagens produktionsmöjligheter, åtminstone så länge bränsleimporten är så knapp som nu och tvingar oss att sysselsätta tiotusentals man extra med vedhuggning. Till detta kommer att de ryska importönskemålen koncentrerats på anläggningskapital av delvis mycket tungt och materialkrävande slag, medan det naturligtvis är mycket lättare att driva upp den svenska exporten i fråga om kvalitetsvaror, som vi kan serietillverka med våra industriers redan befintliga utrustning. Trots detta tycktes regeringens inställning för några veckor sedan vara att driva igenom avtalet, antingen det sedan skulle bära eller brista. Det har bevista samverkan av den offentliga kritiken och några nyckelindustriers bestämda motstånd för att avlysa den tvångshushållningsplan med vilken regeringen och dess tidningar nämera dess bättre tillkännager fullständig obekantskap.

Ärendets naturliga fortsättning är att förhandla med ryssarna på grundval av de leveransåtaganden som en inventering hos de svenska exportindustrierna visat vara möjliga. Antyvningar i ett statsrådetal varslar om att man nu försöker fylla ut miljardramen genom att förlänga leveranstiden. Att ett av uppslagen därtill kommit från fackföreningshåll är ett intressant svar på planerna att rekrytera arbetskraften till de ryska beställningarna. Organisationerna har tydligen undanbett sig ingrepp i arbetarnas frihet att välja arbetsplats. Efter dessa besked från industriföretagen och arbetarna har regeringen förelagt de ryska myndigheterna den hyfsade avtalsekvationen. Det förefaller rimligt att den fortsatta diskussionen väsentligen slutföres under hand. När förhandlingsdelegationens uppskjutna Moskvaresa kommer till stånd, bör den då kunna fattas som ett tecken på att förhandlingsskedet är praktiskt taget avslutat.

Statsminister Hansson och förre utrikesministern Günther

talade på söndagen, delvis om samma saker. Båda yppade en viss irritation över debatten kring krigsårens politik och kritiken av regeringens och militärledningens uppträdande. Hr Günther betvivlade att en klarläggning av det skedda skulle förbättra stämningen mot Sverige i grannländerna. "Den gamla bitterheten och misstänksamheten tycks endast kunna förtäras av tidens långsamt gnagande tand." Till denna egenartade likhelse bör två anmärkningar fogas. Då en viss fråga, t. ex. om planen att sända frivilliga svenska officerare till Tyskland, kommit upp är det omöjligt att avfärda den med grundsatsen att det inte är lönt att rota i saken. Det ligger i den fria debattens natur att fortsätta till dess klarhet vunnits eller till dess man blivit förvissad om att klarhet ej står att vinna. Vidare: det är sant att avslöjanden från krigåren icke alltid förbättrar stämningen i våra grannländer; av uppenbara skäl kan resultatet stundom bli det motsatta. Men sådant läget nu är lär man i stort sett kunna räkna med att klarheten är av godo; den svenska regeringen behöver ju att den icke har några hemligheter av betänklig natur på sitt samvete, och sanningen tjänar till att undanröja de många oklara och farliga misstankar som frodas i dunklet.

Hr Hansson har naturligtvis rätt då han säger det vara absurt att söka uppdela de nordiska folken i "får och getter, goda och dåliga, hjältar och stackare". Men som vanligt går han förbi de frågor som verkligen kan och bör diskuteras och stannar vid självklarheter utan reellt intresse. Det är icke underligt om en kritisk stämning framträder i grannländerna inför vissa sidor av den svenska politiken, t. ex. hr Günthers lyckinknigar till Finland på hösten 1941 eller hr Hanssons inskridande för att motarbeta Landsorganisationens protest mot gryningsterna i Norge. Och framför allt har den man som gjort hr Vougt till svensk försvarsminister en svag ställning då han tillbakavisar kritik från danskt och norsk håll.

Det är tyvärr typiskt att statsministern i de anmärkningar som riktas mot regeringen i fråga om utrikespolitiken ser ett valteknikst knep. Allt blir för honom taktik, finter, spel. Förstår han icke i vissa lugna ögonblick att en mängd människor ännu är så egendomligt beskaffade att de kan diskutera moraliska och politiska problem utan att tänka i partikliché er, utan att räkna med utsikten att vinna eller risken att förlora röster?

PRESSGRANNAR

Statsminister Pekkalas radiovarning till Finlands folk och press att inte komma med olämpliga "råd" inför fredsförhandlingarna föreföll överraskande när den gjordes. Västra Nyland nämner nu en konkret orsak:

Det har länge varit känt att karelarna betraktat regeringens förmodade passivitet i fredsfrågan med stor misstro. De har fruktat att regeringen icke tillräckligen insteserar sig för den sak som står deras hjärta närmast och har därför velat ta den i egna händer. Oavsett vilket mått av förtroende som hyses för regeringens utrikespolitiska aktivitet kan man vara övertygad om att en högrötad och illa övertänkt kungamj offobart måste vara till uppenbar skada för Finlands sak vid avgörandet i fredsfrågan. Det är denna övertygelse som manat statsministern att rikta ett varnande ord till misteanrangörer och sensationsmakare.

Frågor om förstatligande eller kommunalisering av enstaka företag eller näringsgrenar bör prövas lika förutsättningslöst som förr under beaktande av de risker som ett visst mått av socialisering medför — denna mening till saklighet i socialiseringsdebatten stod att läsa i Dagens Nyheter häromdagen, och den har väckt förtjusning hos Morgon-Tidningen (s):

Här man hört på maken. Dagens Nyheter slår ju benen undan hela den borgerliga skräcksocialgistiseen kring socialiseringen. Vad socialdemokratin begär är ju ingenting annat än en "fördomsfri prövning" när konkreta förslag ligger på bordet. Någon socialisering för socialiseringens egen skull utan hänsyn till risker i olika avseenden har socialdemokratin aldrig förordat. Tvärtom har den just påpekat åtgärder som i vetje särskilt fall varit rimliga och till gagn för samhällslivet. Dagens Nyheter är generös nog att medge att socialdemokratin har en ärlig vilja att behålla den politiska friheten. Därmed förvandlas, alldeles som vi sagt många gånger, det hela till en omsättningsfråga. Och ingenting är på förhand bevisat om att folk med borgerlig inställning har bättre omdömesförmåga än socialdemokratiskt inställda medborgare.

Det förvrigliga är emellertid, som Dagens Nyheter också framhävde, att den socialdemokratiska omdömesförmågan alltför ofta kopplas bort från hithörande frågor. Ledande socialdemokrater förklarar ständigt att deras parti arbetar på förverkligande av de socialistiska idéerna. Och i dessa finns — regeringsorganets försäkringar till trots — inte någon plats för hänsyn till statsdriftens möjligheter att förkväva produktionsframstegen och medborgarfriheten.

Officerssandan har varit föremål för en stilla debatt under de sex veckor som gått sedan general Douglas kommitté lade fram sitt utbildningsprogram. Stockholms-Tidningen (fp), som starkt hävdat nödvändigheten att givra slut på "Karlbergsmentaliteten", tryckter nu på vikten av att också de civila lär sig förstå det militäras egenart:

Kontakterna folk—försvar är intet självändamål, utan har ett dubbelriktat syfte: att lära folket respektera det militära särart och att samtidigt motverka yrkesblindhet och isolering från samhället. Det senare är det lättare, det förra är det svårare — därför att svenskarna saknar krigserfarenhet. De militärer som bär verkar som kontaktmän bör icke förnumma den svårare av de båda uppgifterna blott därför att den för närvarande är den mindre tacksamma av de två. När det gällde — som i april 1940 — frågnde nog de flesta svenskar mest efter om yrkesmilitärerna kunde stå yrke. Det blir så även vid nästa krigshot.

Det är riktigt. Men också när det gäller ingår förmågan att vara ledare för värnpliktiga medborgare som ett väsentligt moment i officerens yrkeskunnande.

Det omstridda kyrkoherdevalet i Dalsland, där komminister Hagner efter 21 års tjänstgöring på orten blev utslagen av en ung prästman från ett annat stift, har följts av en farsartad polisutredning om agitationsmetoderna, Göteborgs-Posten (fp) skriver:

Det är rätt svårt att se vad brottligt det kan ligga i en fråga som denna: Kan den som röstar på en namet vara en kristen? Den frågan har säkerligen diskuterats livligt under senare år, inte bara i Högsäter, utan i hela vårt land, ja, i hela världen. Och nog har man väl rätt att ställa en sådan fråga vid ett val. Om man t. ex. vid ett stadsfullmäktigval i Göteborg delade ut lappar med en sådan fråga skulle det vara helt utan verkan. Bland kandidaterna finns det inte någon som skulle känna sig prickad.

Om komminister Hagner anser sig utpekad, så beror det väl på att han gjort uttalanden som kommit folket i pastoratet att tro att hans åsikter varit beslutande med Hitler-Tyskland. Om det inte finns någon som helst grund för en sådan uppfattning, så hade anslagen med frågan om en kristen kan rösta på en namet icke skadat. Hr Hagner har ju verkat i 21 år i pastoratet och bör sålunda vara känd.

Just nu är det svårt att säga, om en man är nazist eller inte. Efter Hitlers nederlag är det icke lätt att identifiera sig nazist. Om komminister Hagner är eller har varit nazistsympatisör spelar dock icke någon roll. Det avgörande är att Högsäter icke vill ha honom till kyrkoherde.

Klarläggande och oemotsägligt.

OFFICIELLT

Medicinalstyrelsen. En tjänst som reviser i A 21 hos medicinalstyrelsen söks av kandidat i bakteriologiska statslaboratoriet Stig Frostne, t. f. revisorn Gösta Kjellqvist och assistenten vid S:ta Gertruds sjukhus i Västervik K. Wahlberg.

Järnvägsstyrelsen. Järnvägsstyrelsen har konstituerat e. o. rituren J. E. Flinda till ritare på styrelsens maskintekniska byrå och kopisten A. W. Winkler till ritare på styrelsens personaxtekbyrå.

Läkarna. Bataljonsläkartjänsten vid Norrlands dragonregemente och ett förordnande som bataljonsläkare vid fältläkarskolan söks endast av extra bataljonsläkaren Stig Söderholm, Skövde.

Löroverken. Till en e. o. adjunktur i matematik, fysik och kemi vid Föreningarna

Av
råpressad apelsinsaft
socker och steriliserat vatten.
Drick *Solö*
— delikat, nyttig, törstsläckare

Reg. träde mark: K/B Nordisk Import, Stockholm.

Tillverkas av mineralvattenfabriker och bryggerier i Sverige och Norge

A·S·J

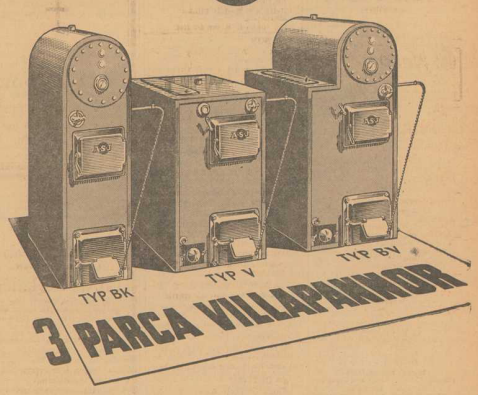

3 PARCA VILLAPANNOR

DET FINNS EN PARCA-VILLAPANNA FÖR VARJE BEHOV

PARCA villapanna, typ BV, är utförd med förstorat bränslemagasin, samt är konstruerad huvudsakligast för eldning med 1/2-meter ved, koks eller torv. Pannan har inbyggd varmvattenberedare.

PARCA villapanna, typ V, är lika typ BV, dock utan inbyggd varmvattenberedare.

PARCA villapanna, typ BK, är konstruerad huvudsakligast för kokselrdning men kan även eldas med 1/3-meter ved och torv. Pannan har inbyggd varmvattenberedare.

OBS!
Samtliga typer äro också goda oljeeldningspannor.
Begär PARCA-katalog, nr 52, som innehåller detaljerade upplysningar om de olika panntyperna.

A.-B. SVENSKA JÄRNVÄGSVERKSTÄDERNA
FALUN • LINKÖPING • ARLÖV
AVDELNINGSKONTOR I GÖTEBORG
Centrum, O. Hamngatan 52, Tel. 11 01 18, 13 13 80 * Filialen: TOUR AGENTURER A.-B. Brogevägen 12, Sthlm, Tel. 23 49 80 (växel)

C 2

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.